

AI • PULSUZ RESURS

AI ilə öyrənmə və dərs qeydləri: hazır iş sistemi

Dərs materialını qısa qeydə, özünü yoxlama suallarına və təkrar planına çevir. Köçürüb istifadə edə biləcəyin qeyd şablonu və AI üçün hazır tapşırıqlarla başla.

QISACA

Bir mövzu seç. Mənbəni oxu, AI ilə ilkin qeyd hazırla və cavabı mənbə ilə yoxla. Sonra qeydi bağlayıb suallara özün cavab ver. Səhvlərini qeyd et və həmin mövzuya həftə ərzində yenidən qayıt.

KİMƏ LAZIMDIR

Qeydləri müxtəlif yerlərdə qalan, oxuduğunu izah etməkdə çətinlik çəkən və imtahana daha planlı hazırlaşmaq istəyən tələbələr üçün.

Nə əldə edəcəksən

- Hər mövzu üçün mənbəsi göstərilmiş bir səhifəlik qeyd hazırlayacaqsan.
- Hazır cavabı oxumaq əvəzinə öz biliyini suallarla yoxlayacaqsan.
- Çətinlik çəkdiyin mövzular üçün bir həftəlik təkrar planın olacaq.

Müəllif: Anar Rustamli • Auditoriya: Tələbələr • Yeniləndi: 2026-09-25 • anarrustamli.com/resources/an-ai-study-system-you-can-start-this-week/

1. Bir mövzu, bir mənbə, bir qeyd yeri seç

AI, yeni süni intellekt, mətni nizamlamağa kömək edir. Onun yazdığı xülasə isə mövzunu öyrəndiyin demək deyil. Bu gün bir dərsin qısa hissəsi ilə başla: məsələn, iqtisadiyyatda sabit və dəyişən xərclər.

- Mənbə: müəllimin paylaşdığı materialın bir hissəsini və ya dərslikdən işləməyə icazən olan bir neçə səhifəni seç.
- AI aləti: Google-un Notebook aləti yüklədiyən mənbələrə əsasən sualları cavablandır və istinad göstərə bilər. Yenə də səhv edə bilər. Giriş imkanı hesabından asılı ola bilər. [Google-un rəsmi bələdçisi] (<https://support.google.com/gemininotebook/answer/16164461>).
- Qeyd yeri: istifadə etdiyin sənədi və ya kağız dəftəri seç. Hər mövzu üçün eyni şablondan istifadə et.
- Fayl adı: “İqtisadiyyat_Sabit-dəyişən-xərclər_Tarix”. Qeydin əvvəlində mənbənin adını və səhifəsini yaz.

2. Bu qeyd şablonunu doldur

Əvvəl materialı özün oxu. Anlamadığın yerləri işarələ. Sonra aşağıdakı şablonu köçür və AI-dən yalnız seçdiyin mənbə əsasında ilkin variant hazırlamasını istə.

- Mövzu və tarix: [...]
- Mənbə və səhifə, slayd nömrəsi və ya bölmə: [...]
- Əsas fikir, öz sözlərimlə iki cümlə: [...]
- Üç vacib anlayış və hər birinin sadə izahı: [...]
- Öz nümunəm: [...]
- Hələ anlamadığım sual: [...]
- Yoxlama zamanı tapdığım səhv və düzəliş: [...]

AI-yə yaz: “Yalnız əlavə etdiyim materialdan istifadə et. Bu şablon üzrə qısa qeyd hazırla. Hər əsas fikir üçün mənbədəki yeri göstər. Səhifə nömrəsi görünürsə, uydurma. Materialda cavab yoxdursa, bunu açıq yaz. Çətin terminləri bir sadə cümlə ilə izah et. Mənim doldurmalı olduğum şəxsi hissələri boş saxla.”

Öz nümunəni əlavə et: Bakıda bir kafenin aylıq icarəsi bu sadə nümunədə sabit xərcdir. Hər satılan qəhvə üçün işlənən birdəfəlik stəkan isə dəyişən xərcdir. Sonra mənbəyə bax: nümunən dərsdə verilən izaha uyğundurmu?

3. Qeydi bağla, özünü yoxla, yenidən qayıt

Yaddaşdan cavab vermək oxuduğunu nə qədər başa düşdüyünü yoxlamaq üsuludur. Gözəl xülasəni təkrar oxumaqla kifayətlənmə. Cavabı görməzdən əvvəl özün izah etməyə çalış.

1. Bu gün: ilkin qeyddəki tərifləri, rəqəmləri və düsturları mənbə ilə tutuşdur. Səhvləri düzəlt, əsas fikri öz sözlərinlə yaz.
2. AI-yə yaz: “Bu mənbədən beş yoxlama sualı hazırla: iki izah, iki tətbiq və bir müqayisə sualı. Sualları bir-bir ver. Mən cavab vermədən düzgün cavabı göstərmə. Sonra cavabımı mənbə ilə müqayisə et və çatışmayan hissəni göstər.”
3. Qeydi bağla və cavablarını yaz. AI-nin verdiyi rəyi də mənbə ilə yoxla. Hər cavabı “izah etdim”, “qismən bildim” və ya “bilmədim” kimi işarələ.
4. Sabah: yalnız qismən bildiyin və bilmədiyin suallara yenidən cavab ver. Çətin qalan hissə üçün müəllimə verəcəyin bir dəqiq sual yaz.
5. Həftənin sonunda: beş suala yenidən bax və mövzuya yeni nümunə qur. Rahat izah edə bilmədiyin hissəni növbəti həftənin planına əlavə et.

AI Builders icması ilə irəli get

Real nümunələr, başqalarının rəyi və müzakirə üçün Azərbaycanın AI Builders icmasının resurs səhifəsindən başla: <https://abcommunity.org/resurslar>. Hazırladığın qeydin şəxsi məlumat olmayan hissəsini icmada paylaş. Konkret sual ver: “Bu izahda nə çatmır və özümü hansı sualla yoxlaya bilərəm?”

Tez-tez verilən suallar

AI-nin cavabı dərslə uyğun gəlmirsə, nə edim?

Uyğun gəlməyən cümləni və mənbədəki hissəni yanaşı yaz. AI-dən fərqi izah etməsini istə, amma cavabını sübut sayma. Qeyddə “dəqiqləşdirilməlidir” yaz və məsələni müəllimlə yoxla.

AI-nin hazırladığı mətni tapşırıq kimi təqdim edə bilərəm?

Əvvəl müəllimin AI istifadəsi qaydasını yoxla. Bu sistemi özün öyrənmək üçün istifadə et. Qiymətləndirilən işi özün hazırla, mənbələri göstər və tələb olunursa, AI-dən necə istifadə etdiyini qeyd et.

Bütün dərslə materialını aləmə yükləməliyəm?

Xeyr. Bir mövzunun qısa hissəsi ilə başla. Yalnız paylaşmağa icazən olan materialdan istifadə et. Şəxsi məlumatları çıxar. Fayl yükləmək mümkün deyilsə, icazəli mətn parçasını köçür və mənbənin adını əlavə et.